

Előfizetési díj:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy órára	1 „
Megjelenik minden nap, az ünnepek követő napok kivételével.	

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:	
Négyezer hasábozott garmond sor ára 6 kr.	
Pályadíj minden hirdetés után 30 kr.	
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.	
Hirdetéseket felvesznek:	
Bécsben: Oppel Alajos (Wollzeile 22)	
Hausenstein és Vogler (Neumarkt 11.)	
Pesten: Lang Leopold (Erzsébet-ter 9 sz.)	
Nyilvántartási díjak:	
garmond sora után 20 kr. fizetendő.	

Szerkesztői szállítás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

„KELET“

politikai és közgazdasági napilap
második évfolyamára

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, legcélszerűbben postai utalványlapokkal.

A lap szellemi része felől kezeskedik a szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bőv sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállítása körül alólírott kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégíthessenek.

Az előfizetési árak a régiek:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy órára 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelmeztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, oleső könyvek megszerzéséért által, a „Kelet“ előfizetői részesülnek.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

Pest, 1872 jan. 20.

(A.) A nem óhajtott, de előre megjósolt esemény bekövetkezett. A horvát országgyűlés tegnap királyi kézirat által feloszlattatott. Mi már utóbbi cikkünkben jeleztük, hogy ez eshetőséget elmaradhatlannak tartjuk, miután a horvát országgyűlési többség oly álláspontra helyezte magát, mely a kiegyezést tiszteséges és törvényes feltételek mellett lehetetlenné teszi. Lónyay gróf ugyan még az utolsó pillanatban is erősen sürgette a kiegyezést, azon ajánlatot tevén, hogy az országgyűlés ülészaka tizennégy napra felfüggesztessék, s ez idő alatt az alkudozások újból megkezdessenek, de az elvakult nemzeti párt visszavetett minden észszerű ajánlatot s szenvedélyesen készült a törvénytelenség útjain tovább haladni. Mindenek előtt olyan egyéneket választott elnökségébe, kik határozott negatívumai a jogérvényes uniótörvénynek; kik Schmerling idején ép oly gonoszul dolgoztak Magyarország ellen, mint ma.

A kormány nem nézhette tovább a gyűlöletsugallta cselekvést s tegnap feloszlatta az országgyűlést. A királyi kézirat nem hagy kétséget e fontos rendszabály okai iránt. A törvénytisztelet, a jogfolytonosság szent eszméje sugallta azt, melyet a képviselők többsége lábbal akart tiporni. A többség nem a belreformok megvalósítására, hanem az alkotmányosan létrejött uniótörvény kiforgatására óhajta szentelni tevékenységét. A királyi kézirat azon reményét is kifejezi, hogy a megnyugtató horvát-szlavon nemzet az új választásokban a mérsékelt elemek közül fogja képviselőt összeállítani. A kézirat felolvasása után az országgyűlés egész csöndben szétoszlott.

Ez a tényállás. Hogy azonban a nagy horderejű rendszabály meghozza óhajtott eredményét, ahhoz mindenképp szükséges, miszerint a kormány egész terjedelmében felhasználja ama befolyást, melyet számára a törvények nyújtanak. A múlt választásokban ez nem történt. Az unionista-párt s a kormány ügyének igazságában bizva egész tétlenül nézték

az események fejlődését, míg a nemzeti párt a legaljasabb eszközöktől sem riadt vissza, hogy jelölteit diadalra juttassa. Mint köztudomású dolog, a párt a cseh feudálisoktól 150,000 frtot kapott választási költségekre, azon más összegeken kívül, melyek eredete a világ előtt titokban maradt. Vesztegetés, rágalom, erőszakoskodás — ezek voltak az eszközök, melyeket a nemzeti párt alkalmazott. A tömegeket hamis ígéretekkel felbószítva sok helyen a legszörnyűbb terrorizmus fojtotta el a szabadakarat és józanság minden nyilatkozatát. Ezen agitációval szemben az uniópárt tétlen maradt, a kormány pedig nem érvényesíté törvényszerű befolyását. Így nem csoda, ha a csúcslék jutott többségre s az árasztotta el a zágrábi törvényhozási terem padjait. Ha a kormány ismét a multkor hibába esik, úgy nem szabad reménylenünk, miszerint a jövő választások a nemzeti párttól elvonnák a többséget. Erélyességre, határozottságra van szükség, hogy az elvakított, elcsábított néptömegeket a józanság útjaira visszatereljük. Az országgyűlés feloszlata jele ezen erélynek. Csak hogy e rendszabály még nem elég. A törvény diadalra juttatása attól függ, mennyi erélyt fog a kormány jövőben is kifejteni. Minden félrendszabály veszélyes; már pedig az országgyűlés feloszlata csak félrendszabály maradna, ha a kormány a választásokban befolyását nem érvényesítené. Neki nincs szüksége törvénytelenségekhez folyamodni, mint ellenfeleinek, hogy ügyét diadalra juttassa. Azért bátran és erélyesen be kell lépnie a küzdelembe, hogy a jog és törvényesség zászlóját az anarchiából kimentse.

A m.-vásárhelyi m. k. ítélő tábla ügyleti kimutatása 1871-ről.

Általános kimutatás.

Az 1870-ik évről átjött hátralék	468
Az 1871-ik évben bejött	15689
	16157 ügydarab.
Ebből ellátott: 1871-ben:	
És pedig nyilvános ülésben (percek)	4951
Zárt ülésben	2314
Teljes ülésben	1296
Ülésen kívül	3111
felterjesztetett a fenyítősékhöz:	122
a legfőbb ítélőszékhez:	1564
A Semmitőszék által helyben hagyott	58
„ „ megváltoztatott	15
„ „ legfőbb ítélőszék által helyben hagyott:	1726
„ „ megváltoztatott	389
„ „ feloldatott	162.

Részletes kimutatás az osztályok szerint:

A polgári-ügyi osztályban:	hátralék
1870-ről	358
Bejött 1871-ben	10733
Ellátott 1871-ben, nyilvános ülésben:	3751
Zárt ülésben	3524
Teljes ülésben	1244
Ülésen kívül	2236
Ellátatlan maradt	336
A büntető-ügyi osztályban, hátralék	
1870-ről	70
bejött 1871-ben	3367
Ellátott nyilvános ülésben	713
Zárt ülésben:	1913
Ülésen kívül	759
Ellátatlan maradt:	52
Az urbéri-ügyi osztályban	hátralék
1870-ről:	40
bejött 1871-ben	1589
Ellátott nyilvános ülésben:	487
Zárt ülésben:	600
Teljes ülésben	52

Békeegyezmény helybehagyott:	278
visszaautasított	35
Ülésen kívül ellátott	116.
Ellátatlan maradt	61

Országgyűlés.

Pest, január 18. 1872.

A képviselőház jan. 18-ki ülésén, némi előzmények után folytatott a honvédelmi budgetvitát; első szónok Lónyay Menyhért miniszterelnök.

Szóla mindenképp az ellenzék egyik tagja által felhozott ama vádra kíván felelni, mely szerint a jobboldalról e fontos kérdésben kevesen szólalnak fel. E vádra megfelelt Ürményi M. de ő részéről is elmondani kívánja e hallgatás indokát, mely egyszerűen az, hogy a jobboldal a mandátuma lejártáig rendelkezése alatt álló igen rövid időt még fel akarja használni, hogy azon nézete szerint sikeres törvényhozási intézkedéseket, melyeket eddigi működése folytán felmutathat egy és más üdvös törvény alkotásával még tettezz. Áttér ezután az ellenzék részéről beadott két határozati javaslatra. Szerinte az 1848-ki események folytán segélyre szorultakat a közadókól se gélvezni nem egyezett volna meg azon politikával, melyet e kormány a birodalom két felének kölcsönös kibékülése és kiegyensúlyozása céljából maga elé tűzött és e politikát ma sem tanácsos megváltoztatni. — Tisza K. szerény öltönyben megjelent indítványát figyelmesen átolvasván, benne a miniszterelnök ugyanazon határozott álláspontot találta fel, melynek Tisza K. már több ízben adott kifejezést, kívánja ugyan is a kormánytól, hogy módokat találjon egy független magyar hadsereg felállítására. E cél elérésére a miniszterelnök szerint okvetlenül szükséges, hogy módosítsanak mindenképp azon törvények, melyeket részint őseink 1723-ban megalkottak és melyek által az ország biztonságának tekintetéből az uralkodó házzal és ő felsége többi országaival kötött kapos létesített; továbbá az 1867. 12. t. cz., melynek 9-ik §-a határozottan kimondja, hogy a közös biztonság együttes erővel leendő védelmezése és fenntartása oly közös és viszonyos kötelesség, mely egyenesen a pragmatika sanctióból származik, továbbá az 1868-ban alkotott azon törvények, melyek megállapítják a véderőt és a honvédséget. Mind addig, míg ezen törvények léteznek, azok az egész országra nézve szorosan kötelezők. Az indítványt azt kívánja a ministeriumtól, terjeszteszen elő javaslatot egy kizárólag a magyar törvényhozás s a magyar kormány rendelkezése alatt álló magyar hadsereg iránt. Törvényeink értelmében és a monarchiai elvekhez képest meg vannak szabva azon feladatok, melyek a törvényhozást illetik. — A törvényhozás meghatározza a véderő módját, évenként meghatározza az ujczonokat és szavazza meg a költségeket; az 1867. 12. t. cz. 11 §-a szerint azonban a vezérlet és vezénylet a fejedelmi jogok közé tartozik. — A ministerium tehát nem tarthatja elvével megegyeztetetnek javaslatot tenni oly hadsereg iránt, mely kizárólag a magy. törvényhozás s a magyar kormány rendelkezése alatt álljon. (Helyeslés jobboldal.) Végül Tisza K. hat. javaslatának zárszavaira azon hiedelmét fejezi ki a miniszterelnök, hogy az országnak mindenképp előtt nem arra van szüksége, hogy az utolsó évek alatt szerencsésen megoldott kérdések ismét és ismét kétségbe vonassanak és azok vitatása megújittassék. (Mlönk helyeslés jobboldal.) Az országnak nem arra van szüksége, hogy legfontosabb és legégettebb kérdése, t. i. a monarchia védelme, újabb rendelkezéseknek és kísérleteknek tétessék ki akkor, midőn minden harc, mely körülöttünk és nem talán részvétünk mellett támadhat, milliókra menő harczosokat feg a harcztérre hívni. Bátorran meri állítani, hogy mostani körülményeink között erre a hazának nincs szüksége.

Tisza Kálmán nem helyesli azon szélső baloldali képviselőnek állítását, ki tegnap azt mondá, hogy a honvédség a közös hadügy-ministerium alatt áll, s ugyanazért a költségeket nem is szavazza meg. Ha ez való volna, úgy azon képviselővel kezét fogna, ő sem szavazná meg ez esetben a költségeket; de mivel ő úgy tudja, hogy a honvédség a felelős ministerium alatt áll, ismételve kijelenti, hogy a

honvédelmi ministerium költségvetését megszavazza.

Szóla a kaszárnyákat illetőleg azon kívánságának ad kifejezést, hogy azok mielőbb felállíttassanak. A váci táborozást illetőleg szóla az államtitkárral szemben sajnos és nem becses adatnak tekinti azt, hogy a táborozott honvédek éheztek, — éheztek pedig dacára annak, hogy már hónapokkal előbb tudták a táborozási időt, dacára annak, hogy a táborozók a főváros közelében és egy nagyobb város alatt voltak. Szóla a természetellenes helyzetnek tulajdonítja azt, hogy a közös hadseregben nincs meg a megkívántató szellem. Ezen csak úgy lehet javítani, ha úgy Ausztriának, mint Magyarországnak meg leszen az önálló nemzeti hadserege. Ezek után kijelenti, hogy Várady Gábor határozati javaslatát pártolja.

Várady Gábor beszéde kezdetén fölemlíti, hogy beszédét az államtitkár nem jól fogta fel, mert ő nem a vidéki tanintézetekről, hanem csupán a központi tanintézetekről szolt, kiemelve azt, hogy ezen utóbbi tanintézet nem felel meg rendeltetésének.

Mi a Ludoviceumot illeti, készséggel elfogja felelni mindazon nehézségeket, melyek ez intézet átvétele elé gördítettek.

Csak arra kéri az államtitkárt, hogy az átvétel csakugyan megtörténjék még ez évben, s a megnyitási ünnepélyre őt is hívja meg; biztosítja, ez esetben, miszerint ő az első közfé fog tartozni, ki azon indítványt teendi: „Vesünk fátyolt mindazokra, mik a Ludoviceum átvételének késedelmezésére tétettek.“ Ajánlja ezek után javaslatát elfogadását, különösen mivel az 1848-ki honvédektől az erkölcsi elismerést megtagadni nem szabad.

Lónyay Menyhért miniszterelnök kijelenti, hogy azért nem bocsátkozott Várady határozati javaslatának tüzetes tárgyalásába, mert az időt kimélni óhajta, és mert ismétlésekbe kellett volna bocsátkoznia. Tisza K. beszédére reflectálva, megjegyzi, hogy a jobboldal reformpártnak tekinti magát és méltán, de ezen reformokat a meglevő alapon kívánja fejleszteni és Tisza nem várhatja joggal azt, hogy vele ellentétes elvű kormány emelje érvényre az ő reformeszméit; majd ha Tisza K. leend a kormány élén, tegye meg, de ne kívánja ezt a jelen kormánytól. — Egyébiránt ajánlja Tisza K. figyelmébe az ő szavait, hogy meg kell alkuadni gyakran a körülményekkel, nem kívánni lehetetlent.

Tisza K. és Várady G. indítványait szavazás útján a többség nem fogadta el.

Áttérvén a ház a részletes tárgyalásra, megszavaztatik a központi igazgatásra 293,772 forint.

Lázár Ádám indítványozza, hogy a pesti „rokkant honvéd-menház“ javára évi 25,000 frt államegély rendszeresíttessék, mely alamizsna-osztogatás ellen Ivánka Imre tiltakozván, az indítvány elejtetik.

Honvédségi intézetekre megszavaztatik 64,971 frt.

A tétel felvételét, valamint a következők is: központi ruharaktárra 25,540 frt, fegyverzet bizottságokra 22,941 frt, ujczonozási költségekre 20,000 frt, a honvéd főparancsnokságra 42,432 frt, kerületi parancsnokságokra 251,902 frt, csapatokra 6,014,493 frt.

Várady Gábor néhány oly tételt hoz fel, melyek szerfelett alacsonyra vannak előirányozva, s melyek nem fogják az ütköző képességet előmozdítani: mint pl. a czéllövészeti díj zászlóaljanként 36 ft, oktatási czélokra 122 gyalog és 40 lovas századra 12 ft, utászok kiképzésére 10 ft zászlóaljanként. Ezekre tehát a jövő budgetben több figyelmet kíván fordítani. Hollán ezt a kormány takarékosági szellemével menti. Megszavaztatik ruházat és felszerelésre 439,309 ft, betegápolási költségekre 175,357 ft, töltnyek beszerzésére 611,856 ft.

Ivánka I. és Éber N. ez utóbbi tételre nagyobb előirányzatot kívánnak a jövő budgetbe felvételre. B. Simonyi L. azt kérdi: van-e szándéka a kormánynak töltnygyárt állítani, mert különben a puskák, ha nem bírnak töltnyvel, egészen feleslegessé lesznek. Hollán arra utal, hogy Pozsonyban van oly töltnygyár, melynél jelessebb az egész continensen nincs; s ezzel újabban kötött szerződésben a kormány kikötötte, hogy a gyár teljes gyári

készületével oda és abban a pillanatban fog átköltözni a hová a kormány szélszerűnek és szükségesnek fogja tartani. Ezen intézkedések úgy hiszem, tökéletesen kielégítők.

Megszavazzatik a pótlóvázásra 164,655 forint, nyugdíjakra 15,000 ft.

Várady János indítványt ad be, miszerint a ház utasítaná a miniszterelnököt s illetőleg az egész ministeriumot, hogy azon alapnak, mely a honvédek segélyezésére van szánva, gyarapítására a miniszterelnök és az egész ministerium további gyűjtések eszközzése által mindent elkövessen.

B. Podmaniczky Fr. Lónyai M. megjegyzései után, ki hajlandónak nyilatkozott megtenni, a mi indítványoztatik, Várady J. visszaveszi indítványát.

Megszavazzatik ruházat, felszerelés és fegyverzetre 2.160,000 ft.

Horn Ede itt a posztóipar felkarolása érdekét hangsúlyozza. Harkányi előadó azon megjegyzése után, hogy a losonezi gyár egészen más okok következtében bukott meg, megszavazzatik járművek és lószerszámok beszerzésére 82,000 ft, budai láktanyára előírányzat 100,000 ft. (A pénzügyi bizottság e tételt törlni javasolja.)

Házmán Ferencz e tétel megszavazása mellett emel szót. Török Sándor a kormány figyelmét arra hívja föl, hogy ne terheltesse csak egyes vidékek aránytalannal a katonai elszállásolással, s erre nézve igyekezzék módot találni. Zsedényi Ede hivatkozva zilált pénzügyi viszonyainkra, a pénzügyi bizottság véleményéhez csatlakozik, a mely el is fogadtatik. A csákovai kaszányára kért 25,000 ft meg-szavazzatik. Laktanyák építésére megszavazzatik 150,000 ft — A ludoviceum-épület helyreállítására 50,000 ft.

Várady Gábor sürgeti a ludoviceumra vonatkozó törvényjavaslat mielőbbi beadását. — Megszavazzatik alapítványokra 9000 ft, az erdélyi katonai kórházak bérleteire 30,000 ft.

S evel a honvédelmi budget tárgyalása be van fejezve.

Ülés vége 3 órakor.

A királyi leirat,

melylyel a zágrábi országgyűlés feloszlattatott

Mi Első Ferencz József stb. stb. a horvát-szlavon országgyűlésen egybegyűlt zászíósoknak, méltóságoknak és népképviselőknek királyi üdvözlőnként!

Midőn 1871. márczius 31-ki királyi leiratunkkal a horvát-szlavon országgyűlést 1871. június elsejére Zágráb országos fővárosunkba összehívtuk, azon reményt tápláltuk, hogy az újonnan összehívott országgyűlés méltányolva azon körülményt, hogy a közjogi viszonyok az előbbi horvát-szlavon országgyűlés által a magyar országgyűléssel törvényesen szabályoztatnak, egész tevékenységét ama belső reformokra fogja fordítani, melyek Horvát-Szlavonország szeretett királyságaink üdvös fejlődésére mulhatlan szükségesek és ilyeneknek minden részről elismertetnek.

A horvát-szlavon királyságainkban fönforgott politikai ellentétek merevsége következtében a minket törvényesen illető teljhatalomnál fogva indittatva éreztük magunkat az országgyűlés megnyílását ismételve elnapolni.

Az 1871. szept. 20-án a képviselők többsége által választóikhoz intézett nyilatkozat azon meggyőződést keltezte bennünk, hogy az ama nem helyeselhető és a főnálló alaptörvényekkel meg nem egyeztethető nyilatkozatban kifejezést nyert hangulat mellett ezen országgyűléstől üdvös működés nem várható.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Az 1837-iki erdélyi országgyűlés története.

Békésy Károlytól.

(Folytatás.)

Megismerem én azt, hogy minden országban helyes a törvényhozó testnek két táblára osztatása; de azt kívánom, hogy valamint annak alsó, úgy felső táblája is egyedül a nép választásától függjön. Oly országokban még talán egy időig menthető a nép választásától függő felső ház, a hol a polgároknak azon része, mely hajdan egyedül birt polgári jogokkal, a népet magához emelte annyiban, hogy azokat is némi polgári jogokban részesítette, következésképp a népnek képviselőit egy alsó házban egyesítvén, a hajdani aristocraták a felsőházba vonultak; de Magyarországon nem

Más részről meglepődéssel értesültünk, hogy szeretett horvát-szlavon királyságaink lakossága közt általánosan nyugodtabb és békülékenyebb szellem kezd terjedni.

Ezen békülékeny szellemtől biztossággal várjuk, hogy egy új választások következtében összegyűlendő képviselő-testület az Általunk szentesített törvények iránti köteles tisztelet mellett és a horvát-szlavon és a magyar királyságok közti államjogi viszonyt rendező és más módon, mint a melyen keletkezett, meg nem változtatható államalaptörvény alapján igyekeznék fognak az élénken felvirágzó nemzeti életet Szent-István koronájának és az összes monarchiának üdvére minden oldalon elősegíteni.

E reményünkben indittatva éreztük magunkat az 1870. II. tv.-cz. 3. §-a erejénél fogva Minket illető királyi jog alapján az e hó 15-ikére elnapolt országgyűlést föloszlatni s egyúttal a horvát-szlavon-dalmát királyságaink bányát megbizni, hogy egy újabb országgyűlés összehívására a szükséges intézkedéseket megtegye.

Kelt Bécsben, 1872-ki év január havának tizenegyedik napján.

Ferencz József, s. k.

Pejachevich Péter gr. s. k.

Bedeckovich Kálmán, s. k.

KÜLFÖLD

Kolozsvárt, jan. 22.

(S.) A német egység nagy ünnepet ült évfordulója napján? Mintha bizony a német egység egy napon jött volna létre és nem századok műve volna az: Vilmos király császárrá kikiáltása napján, folyó hó 18-án tartották meg a nagy ünnepélyt. Pedig ha nem a dolgok rendes fejlődésének eredménye a német nép egygyé olvadása: akkor mind hiába volt a harci mámor-szülte unificatio, az egység megteremtése a militarismus vaskapcsaival; mert előbb utóbb újra szétmállik az a kapocs s az egyesülési processus újra kezdi az ő természetes, logikai menetét! Az ünnepélyen, mely a fekete sas évi ülésének czimén tartott meg, Vilmos császár a következő pohár-köszöntést mondta: „Ma a porosz történelem két legfontosabb eseményének ünnepét üljük. Százhetvenegy évvel ezelőtt koronáztatott meg az első porosz király; egy évvel ezelőtt proklamáltott, a német fejedelmek és városok által nekem egyhangulag följánlott császári korona elfogadása. Ezen nagy esemény első évfordulóján, az elvállalt nagy kötelezettség érzetében, állásom magas följánlónak mélyen érzett hálámat fejezem ki, remélve, hogy közös erőfeszítéseink által sikerülni fog Németország jogos reményeit betölteni.” — Ezen ünnepélyről megemlékezve, a német lapok, különféle szempontból mondanak véleményét. Mig a „Schl. Ztg.” a császár imádásáig megy tulságos lelkesedésben, addig a „Nat. Ztg.” méltóbb hangon így ír: „Az új császárság első napjára ma elégedetten tekinthetünk vissza. Ha a mindennapi élet nem is alakulhat minden egyenetlenség és összhangzavarás kizárásával, a német nép különféle részei mégis úgy összehozattak és egymásba illesztettek, mint ezt egy év előtt senki sem várhatta volna. Másrészt az új német birodalom kinyilvánította és érvényre juttatta abbéli szilárd elhatározását, miszerint soha sem fogja jogi rendjét és alattvalót azon hatalom itéletének és uralmának alája vetni, mely hatalom szentelenebbül emeli föl fejét most, mint emelte föl valaha régi a német birodalomban.

— Franciaországban a német megszálló seregnek nézt újabb erőszakoskodásokról irnak a francia lapok. Különösen főlemli a

a felső táblának született törvényhozói emelték a nemességet magokhoz, hanem inkább a nemességnek hízalkedése ültette a felső tábla magnússait maga felébe. Mivel tehát Erdélynek, ha önlétéről lemond, nem hasonló polgári intézményeket, hanem szembetűnőleg jobbakat kell a mostan köztünk levők helyett nyerni: mindaddig, míg Magyarország oda nem jő, hogy felső táblájának született képviselőitől megmenekedjék, és a felső ház minden törvényhozói szintugy, mint az alsó házat a polgári jogokkal bíró nép válassza, Erdély Magyarországgal való hajlandóságát nem nyilatkoztatja.

Továbbá a személyes bátorság első alapja minden polgári társaság belső jóllétének. Erdélyben, ha — fájdalom — nem is minden emberre, de legalább a nemességre nézve áll még az alkotmányban az emberiségnek azon elve, hogy senki, ki törvényes bírától meg nem ítéltetett, el ne fogadtassék; midőn ez Magyarországon minden esetekre nézve már törvényben sem áll.

Nincs miért annak vitatásába ereszked-

„Tempt” két esetet, mely mind a kettő alkalmas arra, hogy kibozza türelméből még a szelidebb természetű népet is a francziánál. E szerint egy községben a német katonák butorokat (zongorák stb.) requiráltak s elégették; mikor aztán a tulajdonos panaszt emelt ellenük, a német katonai parancsnok avval fizette ki, hogy ha elégették katonái a butorokat, azok bizonyosan „szétzuzott és használhatlan tárgyak voltak.” Egy másik községben pedig egy korcsmáros, neje és 5 éves gyermeke előtt illetlen obscen dolgokat vivén véghez egy német katoná, midőn ezért a korcsmáros öt rend-reutasította, s a hős teuton olyat vágott kardjával az 5 éves gyermek fejére, hogy az két hét múlva meghalt. Ezért sem kapott a korcsmáros elégtételt. — Ha a németek ily tetteket követnek el a különben is elkeseredett francziákon, s a bűnösöket nem sujtják katonai hatóságaik a megérdemlett büntetéssel, nem lehet csodálkozni a németek ellen elkövetett merényleteken, s azon, hogy a franczia esküdtszékek az ily merényletek elkövetőit fölmentik.

A franczia nemzetgyűlésben a nyers anyagokra vetett vám feletti vita anyira elmérgesedett, hogy egészen elvesztette nemzetgazdasági színezetét és politikai discussióvá vált, és pedig főleg a miatt, hogy Thiers ez adónem elfogadásához kötötte tárczáját: pedig az a nemzetgyűlés, de az egész franczia kereskedelmi s iparos-világban nagy ellenzésre talál. Erre nézve tegnapi napról következő távirati híreink vannak:

Versailles, jan. 20. A miniszterek tegnap este benyújtották lemondásukat Thiersnek. — A parlamenti klubok tegnapi összejövetelében azon vélemény volt túlyomó, hogy mintután a fenforgó differentiak tisztán gazdaságiak és nem politikaiak: Thiers lemondása nem fogadandó el. Hihető, hogy ma ezen napirend fog szóba hozatni és nagy többséggel elfogadtatni. — A minisztertanács ma délelőtt összeült. — A parlamenti klubok tegnapi elnökei szintén egybegyűltek, hogy újabb kiengesztelési módokról tanácskozzanak.

A KELET magán-távirata.

Feladott Pesten, jan. 22. 11 ó. — p. d. e.

Érkezett: jan. 22. 14 ó. 30 p. d. e.

A horvát ellenzék szétoszlása előtt Bécsben járt vezéreinek bizalmat szavazott. Mindkét párt conferenciákat tartott A felosztás napján a katonaság fegyverben állt.

Franciaországban teljes kormányválság; a nemzetgyűlés pénteken elvetette a Thiers által védett nyers-termék-adót, mire rendkívüli minisztertanács tartatott s a miniszterium leköszönt.

A kamra szombati ülésében felolvasztatott Thiers üzenete, melyben tudatja saját és ministerei lemondását. A kamra elhatározta, hogy az osztályok azonnal üljenek össze s Thierst szándékának megmásítására bírják, mi ha nem sikerül, a teendőkről tanácsot adjanak.

ni, hogy a személyes bátorságot biztosító törvények tettelesen megsértettek-e nálunk vagy Magyarországon; valóban e pontra nézve is a törvény elleni tetteknek példái mind Erdély, mind Magyarországon történetei egyformán eleget sorolnak elő, de itt nem arról van szó, hogy melyik országban tartattak meg jobban a törvények, hanem arról, nyer-e szembetűnőleg Erdély, ha mostani külön polgári intézményeiről és létezéséről lemondván, Magyarország intézményeiben egyesül?

Nem hibázom t. Karok és Rendek! ha én a törvényhozó testet a polgári társaságban mindenhatóan nem tartom. Igenis, a mi törvényhozó testünknek is joga van igen sok tárgyba beleszerezkedni és törvényhozás útján minden polgárokat kötelező szabályokat szerkesztetni, de vannak egy polgári társaságnak oly intézményei, melyeknek megváltoztatásába a törvényhozó testnek mind addig elegendeni nem szabad, míg ezekről a népet, melynek képviselője, meg nem kérdi, és ezek a képviselőket ily esetekre különösen fel nem hatalmazzák. Ily tárgynak nézem én egy már meg-

Jelentés

a kolozsv. jót. Nőegylet választmányának 1871. decz. 9-én és 1872. január 13-án tartott üléséről.

1. A karácsoni ajándék kiosztására kiküldött bizottmány jelenti, hogy Zsigmond Elek-né 25 forintot és 120 kenyert, Zsigmond Dezsőné 5 forintot küldött a bizottmányhoz szegények közt leendő kiosztás végett; jelenti továbbá, hogy az egylet pénztárából e célra kezéhez vett pénznek is felhasználásával 90 szegényt részeltetett karácsoni ajándékba. A választmány a maga szives köszönetét nyilvánítja Zsigmond Elek-né és Dezsőné irányában, szokott áldozatkészségükért.

2. T. cz. Sándor Elek-né és Lukács Ferenc-né részéről a tárlat ötletéből béküldött öt-öt forintot, valamint b. Szentkereszty Stefanie által az egyletünk javára kisorolt fest-fvény után utólagos jövedelmül béküldött 12 forintot a választmány köszönettel fogadta.

3. Az egylet részvényes tagjaivá lettek: Peiella Istvánné és Lefkovic Sámuelné; alapító tagokká: Véghe Gabriella, Stein Gáborné, gr. Teleki Elek-né és gr. Teleki Anna.

4. Alapítványát befizette gr. Teleki Domokos-né 1 drb. 100 forintos magyarországi, Simai Lukács-né, b. Györffy 100 forintos, erd. urb. kötvénnyel.

5. A választmány köszönettel fogadja dr. Machik ur szives megemlékezését, mely szerint az egylet pénztára gyarapítására 50 forintot adományozott.

6. Pénztárnoki jelentés szerint a pénztárban feles pénzkészlet levén, a választmány felhatalmazta a pénztárnokot, hogy vásároljon 3000 forint névértékű urb. kötvényt.

7. A farsáng folytatásán rendezendő bálók ügyében gr. Lázár Miklósné elnökle alatt bizottmány nevezetett ki.

8. Az 1871. évről szóló pénztárnoki szám-madás megvizsgálására b. Bánffy Dánielné elnökle alatt bizottmány nevezetett ki.

9. Az uralkodó kemény tél folytában a fabeli segedelmézést nagyobb mértékben kelletvén folytatni, az ügy vezetésével megbizott tagok kezéhez e célra újból 100 fr. utalványoztatott.

10. A két ülésben segedelemül utalványoztatott 10 folyamodónak egyszer-mindenkorra 48 — tizenötnek havi részletekben kiadandólag 185 — együtt 233 frt. Rendes havi segedelemül: egynek eddigi 3 fr. segedelmé 5 forintra, egynek 1 frtja 4 frtra, emeltetett, egynek mostantól kezdődőleg 2 fr. utalványoztatott.

Kovácsi Antal, titkár.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, január 22-én

— Torda város közgyűlése közelebb egy aziránti kérest utasított vissza, hogy ott egy harmadik gyógyszerért megnyitása is engedélyeztessék. A gyűlésben, mint nekünk írják, N. M. ur hathatósan támogatta a kérelmet, levelezőnk pedig N. M. ur czáfolgatja levelében. Az illetékes forum már döntvén a kérdésben: nem tartjuk szükségesnek e czáfolat részletes közreadását, s itt csak meg kívántuk említeni, hogy valaki akart Tordán egy harmadik gyógyszerért alakítani, a közgyűlés pedig nem engedte meg. Oly népességi városnak, mint Torda, szerintünk is kielégítheti szükségletét két gyógytár, de ha akad concurs, a szabad ipar követelménye szerint azért meg lehet vala engedni a harmadik felállítását, minek csak is a közönség látta volna hasznát.

levő polgári társaságnak külön politikai létezését, és azt állítom, hogy nokünk, mint az erdélyi három nemzetek képviselőinek nem lehet a Magyarországgal teljes egyesülésre még hajlandóságunkat is kifejezni addig, míg a három nemzet minden külön törvényhatóságait e tárgyban meg nem kérdezzük és általok különösen fel nem hatalmaztatunk.

Gál Jánosnak Küküllőmegye követe gr. Teleki Domokos felelt: „Bizonyosan alig lehet egy lejujtóbb érzet, mint midőn oly ideák felhozatalában, melyekkel hazánk szebb jövőjét kötöttük össze, azoknak is, kikkel több ízben valánk egy véleményben, pártolásukra nem számolhatunk; de főbb kötelessége lévén egy képviselőnek, a jövőre munkálni, vélekedésem a jelen tárgyban kimondani, e tekintet parancsolja. Méltóztassanak tehát a t. rendek megengedni, ha mintán többen az előttem szólók közül nélyebben ereszkedtek a vitásba, mint magam is óhajtottam volna, én is egy kevésse bővebben szölok.

(Folyt. köv.)

— **Vizváryné** második vendéjátéka szombaton folyt le a „Plébános szakácsné”-jában, tele ház előtt. A véghetetlenül izetlen darab nem sok tért nyitott a vendégnek, a valóban csinos színpadi jelenségnek, tehetsége érvényesítésére, mihez még az is járult, hogy a darab közepén már egészen elrekedt. Játéka is különben, talán ezért, meglehetősen bágyadt volt ez este, s így ez alkalommal nem igen lehetett itéletet alkotni fölére. De igen a rendező felől, ki úgy látszik az egész előadást átaludta. Vasárnapra Vahot „Huszár-csiny”-ja volt kitérve, szintén Vizvárynéval, ki azonban nem léphetett föl gyöngékedése következtében s így a „Czigány”-t láttuk elég sikerült előadásban. Közönség nagy számmal.

— **Szilágyi Béla**, rendező és Jakoby Jakab, karnagy urak Ceresa Lajos ur nyitlivelére vonatkozólag nyilatkozatot küldtek be szerkesztőségünkhez, melyet tér szűke miatt csak holnap adhatunk közre.

— **A kolozsvári nyomdász ifjuság** által február 1-én rendezendő jótékony célú táncszívalomra szorgalmasan készülnek Guttenberg bajnokai, s ezekből következőleg a vigalom a bálkronikák számát bizonyára egyvel több kedélyes vigalommal fogja növelni. Azok, kik netalán meghívóikat még nem vették kézhez s arra igényt tartanak: felkérnek, hogy e véget Orbán József ur czukrászatában, az ott levő iven jegyeztessék elő magokat.

— **Beöthy Zsolt** lapunk tárczájában megjelent regényét, *Bíró Mártont*, mely most külön kötetben jelent meg, rendre bírálják a pesti lapok s általában igen elismerőleg szólnak felőle.

— **A „Kol. Közl.”** közelebbi számában Nagy Lajos unit. tanár és helybeli polgáregész adathalmazt közöl Kis Sándor várn. és személtérrel visszaéléseiről s rendőrségünk éltetlenségéről, melylyel a bérlelővel szemben tartja magát s a polgárok csorított jogait nem hogy védné, sőt inkább ismételt sérelmek elkövetésére enged tért. Valóban ideje volna, hogy a képviselő-testület nézzen egy kissé utána e botrányoknak és vessen gátat a bérlelő visszaélései s a rendőrség éltetlenségei elé.

— **Szombaton d. u. 3 órakor** kísértük öröknyugalomra Szász Gerő korán elhunyt ifju nejét Pap Annát. A részvét, melyet mindenki egyformán érzett a szelid lelkű nő ily korán elhunytán, a gyászmenetet kiváló népessé tette. A boldogult gyászavatalánál ref. püspök Nagy Péter megható gyászimat mondott, mire a ref. főtanoda ifjusága, a színészek és a helyi dalkör énekkarai felzendültek s a halotti menet, majdnem elláthatatlan hosszúságban indult meg a végső nyughely felé. Legyen könnyű a föld hamvainak!

— **A képviselőház** e hó 19-én tartott ülésén Szilágyi Lajos törvényjavaslatot nyújtott be, egy Dicső-Szent-Mártonban fölláthatandó új kir. törvényszék iránt.

— **Büchner** a „Kraft und Stoff” szerzője meghívás következtében Pesten márczius elején három előadást tart a redout kisebb termében.

— **A képviselőház** pénzügyi bizottsága azt ajánlja, hogy Toldy Ferencnek minden megszorítás nélkül szavazzák meg az évi 4 ezer forintot, a magyar irodalom emelése körül szerzett érdemei elismeréséül.

— **A Bence-rendnek** jelenleg 178 tagja van, köztük 45 novitius.

— **Kvassayné** Saxlehner Emma — bécsi lapok szerint — a napokban az udvari opera színházban próbát énekelt s oly sikert aratott, hogy a zenekar is tapsolt.

— **Gr. Aponyi** párisi követségét csak e hó 27-én fogja eltolgálni.

— **A notre-damei** egyházban e hó 18-án nagyszerű gyászünnepele tartatott a porosz háborúban elhunytak emlékére.

— **Lulu herczeg** Amadeus spanyol királytól hadnagyi alkalmazást nyert a spanyol hadseregben. Oly szép katonai ismeretek mellett, ha a szerencse kedvez, még sokra viheti.

— **Rómában** jelenleg a bérkocsisok strikeolnak.

— **Bulyowszky** asszony felszólítást nyert egy német színigazgatótól, hogy vele márczius, április- és május hónapokban Newyorkban és Amerikában vendégszerepeljen.

— **A berlini tudományos akademia** Moltkét tiszteletbeli tagját választotta.

— **Delacroix** „Krisztus a kereszten” című festményét egy műbarát 40000 frankon vette meg.

— **Karneval.** A gazdasági tanintézet ifjusága által e hó 20-ra rendezett jótékony célú táncestélyre a redout terem eléggé megtelt szép és díszes közönséggel. Társalmi életünk színe, városunk hölgyvilágának virága, adott itt egymásnak találkát a sima parketten. A terem valóban művészi ízléssel és csinnal volt feldíszítve, a füzértánc egyes figurái meglepő szépen sikerültek, bár nem hagyhatjuk említés nélkül azon körülményt, hogy ez utóbbiban a párok közül többen mellőztesnek voltak kitéve. Ez élvadás vigalomnak,

mely az ideai éltébalok kronikájának bizonyára nem utolsó lapján foglal helyet: csak hajnali 5 óra vetett véget. A gazdasági tanintézet vigalmát másnap a tűzoltó egyesület javára rendezett álarczos vigalom követte. Lárva fedte itt hölgyeink arcát, s e lárva sötét fátyola borult a szellem és kedély napjára is. Point d'esprit, point de vivacité. Ugy látszik maszkos báljaink hangulatára nézve e kifejezés nem álarcz, hanem valódi jellege illetlen mulatságainknak. Némán, szótlannul bolyongtak dominóink a quadrille vidám hangjaira s az egész tour egy urnapi körmenethez inkább, mint álarczos menethez hasonlított. Tizenkét óra felé riadó trombita harsogás zavarát meg a farszót egyhanguságot s két szál tetőtől talpig felvertézt tűzoltó sipok és lárna hangok kíséretében járt körül párszor a terem, hátukon ama mathematicai igazsággal: $2 \times 50 = 100$, így oldván meg a plakátok ígértét, mely szerint 100 tűzoltó jelent meg a teremben. Ez elmésség legjobb volt az egész éj viczei közt. A száz tűzoltó még ma szelid óhajítás, de meleg érdeklődés és kitartó erély mellett teljesedésbe mehet a jósigé. Közönség meglehetősen számmal gyűlt egybe, bár a jótékony cél érdekében melegebb részvét nem ártott volna. Éjjel után vidorabb hangulatot nyert a mulatság, az áleczek kezdettek letűnedezni, a megirított sorokból tánczó alakok bontakoztak ki s ez már sokkal érdekesebb látványt nyújtott. A jelen voltak közül jó éj helyett bizonyára nem egy vett bucsut a kifejezéssel: Holnapután a színházi álarczos bálban.

— **Balog Jónás**, a nemzeti ébredés egyik derék bajnoka, ki az 1861-ki hazai újjászületés korszakában is tevékeny részt vett Érsekujvárt e hó 18-án meghalt. Béke poraira.

— **Bemnek M.** Vásárhelytől állítandó emléksobrára eddig elé 11.160 f. 34 kr. gyűlt be.

— **Tannerné Szabó Róza** színházunk egykori kedvelt tagja, vendégszerepleni fog néhányszor a pesti nemzeti színpadon.

— **A serviták** klastromát Pesten lefogják romboltatni és helyébe szép három emeletes házat építtetni.

— **A „Dalkör”** működő tagjai értesítettek, hogy a tanórák az újévben megkezdettek s tartatnak minden kedden és pénteken a szokott helyen és órában. Kolozsvárt, 1872. január 21-én T. Nagy Imre, egyleti jegyző.

— **Az orosz czár** Szentpétervárt medve vadászat alkalmával egy dühös vad megnem szétmarcangolá, s ha a czár lélekjelene helyt nem marad, hogy a rohanó kant el ejtse, ma már nem élne.

— **Poniatowsky** herczeg — ki a francia császárság fénykorában senator volt — Londonban zongora leczkék adásával tengeti életét.

— **Mikár Ferenc** Magyar- és Erdély-országról betűsoros új helynévtárt készít, mely különös tekintettel lesz a posta-állomásokra és szolgabírói járásokra. E házagptóló könyv tömeges pártolás mellett már márcziusban ki fog kerülni a sajtó alól.

— **Gr. András** a „Vaterland” szerint, kijelenté a bécsi katolicusoknak — kik nála a pápa sorsa feletti élénk aggodalmuknak adtak kifejezést, hogy ő nem tud oly katolicus hatalmat, még Ausztriát sem, mely azon helyzetben volna, hogy a pápának menhelyt adhasson.

— **A belgiumi szépművészeti akademia** Gounod Károlyt választá meg tagjául Auber helyére.

— **Orosz irányadó körökben** azon terv merült föl, miszerint Péter czár küszöbön álló két százados születési évfordulójának alkalmából a német hangzású Pétersburg „Petrográd”-ra vagy csak egyszerűen Piterre változtassák át.

— **A helybeli iparos egyesület** e hó 27-én tartandó táncvigalmára a meghívójegyek szétküldtek. Mindennek daczára kötelességünknek ösmernük utólagosan mindazokat, kik a meghívásra igényt tartanak, s netalán meghívók birtokába nem jutottak, felkérni, miszerint az egyesület helyiségében bár mely időtájban jelentkezni sziveskedjenek. A bál bizottmány nevében. Szabó Károly.

— **Kedvezmény.** A tanítók és tanító jelöltek azon kedvezményben fognak ezentúl részesülni, hogy nyolcz hét helyett csak négy heti fegyvergyakorlatra lesznek kötelezve.

— **Németh Albert** országgyűlési képviselő nagyreményű fia e hó 5-én Kairóban jobblétre szenderült.

— **Marezbányi Antal** végrendeletét e hó 29-én bontják fel. A nemzeti színháznak is hagyott 10.000 forintot, s a Kisfaludi társaságnak 5000 forintot.

— **Honvédek.** Mint hirlik, Czillich honvédezredes kerületi parancsnok lemondását be akarja adni. Ha e hír valószínű, Ghiczy Béla lenne utóda. — Mint állítják, a következő négy honvédezredes, még ez év májusában tábornokká fog előléptetni, u. m. a tényleges állományból Pongrácz s Dobay, továbbá And-

rassy Gyula gr. és Hollán Ernő szabadságot állományuk.

— **A honvédelmi miniszteriumhoz** a múlt 1871-ik évben 45,637 ügydarab érkezett be. Jelesül: pusztá honvédelmi dolgokat érdeklő 6193; a közös hadsereg létszámának kiegyesztése, az újonczok és felúlvizsgálati ügyekben 12,000; házassodhatás iránt benyújtott kérvények, a közös hadsereg rokkantjainak evidenciájában való tartása, a Ludoviczeum ügyében beérkezett ügydarabok száma 9,800. Az élelmi, fölszerelési, továbbá a horvát és erdélyi katonai ügyekben beadott ügyiratok száma 10,000-re rug.

— **A Teleki pályázat** idei eredményei felől öröndetes hírek szárnyalnak. A hét pályamű között több van, mely irodalmi értékkel bír s színpadi hatásuk is lesz.

— **A horvát országgyűlés**, miután a felosztató leiratot a bán felolvasá, csendben osztott el.

— **Beustot** e hó 21-ére várták Bécsbe.

— **Napoleon** azt óhajítja, hogy fia az angol tengerészethe léphessen.

— **Norwegia** alapításának ezer éves emlékére (Harold Harfagar király alapítá 872-ben) nagy granitk vektől akarnak monumetumot emelni a tenőgerparton.

— **A katonai intézetek** föllállítására tett alapítványokat illetőleg a honvédelmi miniszteriumban bizottsági ülést tartottak, melyben elhatározatott, hogy ezen alapítványok két kategóriába osztandók, u. m. Ludoviczeum alapra, mely fölött a miniszterium bir rendelkezési joggal; a második kategóriába soroltak fölött pedig: Apponyi gr., Aldassy, Batthányi hg., Elz gr., Eszterházy Pál hg., Fesztetics Aladár gr., Mandel b., Nákó gr., Radics, Szilágyi s Vojnics urak, továbbá Pest, Buda, Temesvár, Szabadka s a XVI szepesi város mint alapítók fogják a betöltési jogot gyakorolni.

— **A folyó hó 31-én** rendezendő „jogász bálra” kik meghívókat meg nem kaptak volna s arra igényt tartanak, sziveskedjenek magukat b. Bánffy Ernő bizottmányi elnöknel (belközéputca b. Bánffy ház) naponta délutáni 4 5 óráig feliratni. A rendező bizottmány nevében Brunner Olivér, b. jegyző.

— **Közép** Olaszországban nagy arzenált s fegyvergyárt fognak állítani négy millió líra költséggel.

— **Thiers** — egy párisi hír szerint — visszalépni szándékozik.

— **A bosniai katonai parancsnok** Achmed pasa a Ferencz József rendet kapta.

— **Királyné** ő felsége hurutban szenved s e körülmény a folyó hó 21-ére határozott udvari bált elodázza.

— **Bartakovics Béla** egri érsek beiktatásának huszonegyedik évfordulóját f. hó 14-én fényes isteni tisztelettel ünnepelte meg.

— **Az olmtízi** érsek ellen bűnvádi keresetet indítottak, mert egyik plébániája anyakönyvből az oda beirt polgári házasságot kitöröltet.

KÖZGAZDASÁG.

Borászat.

Az „Erdélyi Gazda” ez évi első száma, a gazdasági egyesület szakképzett titkáranak, Gammauf Vilmosnak szerkesztése alatt, megjelent s összeállításra jó kilátást nyújt a szervezett lap gyakorlati irányja és elevevénye iránt.

Ez első szám élén „Pancsolás” feliratu cikket közöl egyik leggyakorlatibb bortermelőnek, Zeyk József, tollából, melyet, hogy szélesebb körben is olvastottá tegyünk, egész terjedelmében átvesszünk.

A cikk, pár bevezető sor után, így következik:

Előre tisztában kell lennünk célunkkal, ha valamihez kezdünk. Így a szőlőtermelésnél is. Mindazon drága bort, mit a szőlőszet nálunk vetl öröndetes lendülete mellett, maholnap reményelem, több ezer holdon termelni fogunk, hiszszük-e a hazai izlés határain belül jutalmazólag értékesíthetni, vagy nem? En reményelem, a termelt finom bor, rövid időn több lesz, mint a mennyit fizető áron, itthon el tudunk fogyasztani. Ép ezért eljöttnek látom az időt piaczért nézni körül, és a talált piaczok izlését tanulmányozni. Mert ne álltassuk magunkat, a piaczok izlésének módosítása nehezebb feladat, semhogy egy kezdő iparág keresztül erőszakolhassa. Ugy járnának szőlőtermelésünkkel, mint a cigány lovával, elébb menne az önkre, mint a vevő izlése megváltozna. Már pedig Európa gazdag nyencz borivó közönsége, mely természetesen legjobban fizet, mit kíván inni, ha fizet? Kíván, nem vizenyős, de nem tulerős, 10—12 százalék szeszaltmu, kellemes izű és színű, nem tulságos zamatu és főleg nem savanyu 5—7 ezredrés savanyt tartalmazó, sima bort.

Már most, ha borainkkal, az eddigi eljárás mellett maradunk, ha a legtanultabb pince mesterekkel is kezeltetjük azokat, roszt

évben nem lesz 10—12 százalék szesze, és több lesz 5—7 ezredrés savanyánál, bár ha színe, zamatja kellő volna is, izét és simaságát a tulságos savanyu rontaná meg, és szesztelen-sége miatt vizenyős maradna. Jó évben, ha minden kellő tulajdon meglesz is, tul szesz-sége fogja kelendőségét gátolni, mert az nyencz okos ember, büntetlenül akar élvezni; s ép úgy gyűlöli a tulterhelt főt, mint a tulterhelt gyomrot. Tehát: Quid nunc? Ha se jó, se rossz évben, nem kell a külföldi pénzsz embernek borunk! Pedig ez így van, saját tapasztalomból beszélek, t. i. a régi kolozsvári pince-egyletnél kezelt borok virágát, mintegy 12,000 forint értékben, két barátommal, ezelőtt három évvel megvettük, kivittük kísérletképpen Dresdaba, a külföldön szerencsét próbálni. S mi történt, a könnyebb borok gyorsan mind elkeltek, de a küldemény gyöngyei, az 1862-ik, 1866-ik év és Csombord, Miriszló, Tasnád, Székely-Kocsárd, Magyar-Csaaholy büszkeségei, ott ülnek ma is hordóinkban, mert tulerősségök miatt, gyűszűvel fogyasztva, a kivitt kis mennyiségnek is nagy része meg van még. Dicsérik, bámulják, de csak homeopáthiai adagokban fogyasztják.

A Quid nuncra a felelet, nézetem szerint a következő: Borainkat a vevő izlése szerint kell készíteni.

(Vége következik.)

Gabonaár Kolozsvárt jan. 18.

(Alsó a. mérő, középtár.)

Tisztabúza 5 frt. 90 kr. Elegybúza 4 frt 90 kr. Rozs 4 frt. 10 kr. Arpa 2 frt. 30 kr. Zab 1 frt. 70 kr. Törökabúza 4 frt. 2. kr. Pityóka 2 frt. 82 kr. Marhahús fontja 21 kr.

Deési piacz árai jan 16-án. 1 véka tisztabúza, legjobb, 6 ft — kr, rozs 4 ft —, elegybúza 5 ft — kr, zab 1 ft 40 kr. Széna mázsája 2 ft 40 kr. Egyszekérfa hosszú 10 ft — kr. 1 font fagygyugyertya 40 kr. Marhahús 16 kr. Konyhaliszt — 9 kr, paszuly 18 kr.

A szászregeni piacz árai jan. 21. 1 auszt. mérő tisztabúza 6 ft — kr. rozs 4 ft 20 k. elegybúza 5 ft 5 k. zab 2 ft — kr. Széna 2ft. 10 k. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 12 frt — kr. Marhahús fontja 16 kr. Konyhaliszt 9 kr. Borsó mérője — ft 16 kr., lencse — frt 20 kr, paszuly — ft 14 kr.

A m.-vásárhelyi piacz árai jan. 18. 1 mérő tisztabúza, auszt. mérője, 6 ft 10 kr elegybúza 3 ft 70 kr., rozs 4 ft 36 kr., törökabúza — ft — kr., zab 1 ft 60 kr, széna mázsája 2 ft — kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 14 ft. — kr. marhahús fontja 18 kr., konyhaliszt 12 kr. — kr. borsó 16 kr., lencse 18 kr. paszuly 14 kr.

Távíratl tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Jan. 15-én 5% Metalliques 100 fr 63. —. Kamat —. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt. 73. —. 1860. Kölcsön 109. —. Bankrészevény 881. Hitelintézeti részvények 345. frt. 351.80. London 11 ft. st. 115.30. f. 20 kr. Ezüst 114.25. Cs. kir. arany 5.47. Napoleondor 9.16.

Urbéri kötvények: Magyarországi 80.40. Temesi 78.50. Erdélyi 77.50. Horváthországi 78.50.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Nyiltér*)

Idegenek névjegyzéke

Biasini szállodájában Kolozsvárt, jan. 19-én.

Molnár József, postamester Tövisről, Bornemisza József, vendéglős Tordáról. Spiegel József, ügynök M.-Vásárhelyről. Hirsch Adolf, vendéglős N.-Enyedről. Zelinka Joachim, vasuti hivatalnok Kolozsról. Zeiler Márton, birtokos Pestről. Hersényi Bálint, birtokos Deésről. Fodor József, birtokos Deésről. Tamás Gergely, kereskedő K.-Fehérvárról. Molnár Antal, képviselő Sz.-Ujvárról. Taub Dávid, kereskedő Szebenből. Veres Károly, birtokos Tordáról. Hrabányi Pál, birtokos Sz.-Ujvárról. Gajzágó László, orvos Sz.-Ujvárról. Voith Miklós, ügyvéd Sz.-Ujvárról. Tüzes Karácsony, kereskedő Sz.-Ujvárról. Scheibé Robert, vasuti mérnök Segesvárról. Zsombori István birtokos Deésről. Harmath Lajos, kereskedő Tordáról. Simay Antal, birtokos Sz.-Ujvárról. gróf Was Adam, birtokos Czegéből. Földváry József, főkapitány Pestről. Kaszonyi Elek, birtokos Deésről. Földvári János, iparos Sz.-Ujvárról. Torma Károly, főispán Pestről. Péter József, birtokos Küküllővárról. Tolvaj József, birtokos Csikból. Kovács Albert, magánzó Petrozsényből.

*) E rovat alatt közlöttékért csupán a sajtó társadalmi irányában vállal felelősséget a szerk.

